ZARZĄDZENIE NR 8/2013
BURMISTRZA MIASTA I GMINY BUK
z dnia 17 czerwca 2013 roku

w sprawie Polityki Zarządzania Ryzykiem

Na podstawie art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240) oraz art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. W związku z obowiązkiem sprawowania kontroli zarządczej wprowadza się w Urzędzie Miasta i Gminy Buk Politykę Zarządzania Ryzykiem, której tekst stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2. Ustala się procedurę zarządzania ryzykiem stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Buk.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 8/2013
Burmistrza Miasta i Gminy Buk
z dnia 17 czerwca 2013 r.
w sprawie polityki zarządzania ryzykiem

POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W URZĘDZIE MIASTA I GMINY BUK

Rozdział 1

Cel i realizacja polityki zarządzania ryzykiem

§ 1. Celem polityki zarządzania ryzykiem jest identyfikacja obszarów ryzyka, oszacowanie ryzyka, a następnie redukcja ryzyka do akceptowalnego poziomu.

§ 2. Realizacji celów służą:

1) podnoszenie świadomości pracowników Urzędu Miasta i Gminy Buk nakierowanej na zagadnienia z zakresu polityki zarządzania ryzykiem,
2) zdefiniowanie obszarów ryzyka i zadań wrażliwych w działalności Urzędu Miasta i Gminy Buk,
3) stały monitoring obszarów ryzyka,
4) podejmowanie działań zaradczych prowadzących do redukcji ryzyka do poziomu akceptowalnego.

§ 3. 1. Identyfikacja, ocena i zarządzanie ryzykiem jest ściśle powiązane z realizacją celów Urzędu Miasta i Gminy Buk.

2. Zarządzanie ryzykiem jest jednym z elementów cyklu planowania i podejmowania decyzji.

3. Analiza ryzyka jest procesem ciągłym.

4. Przebieg procesu zarządzania ryzykiem polega na:

1) zdefiniowaniu wszystkich obszarów ryzyka,
2) przyjęciu jednolitej metodyki identyfikacji i analizy ryzyka,
3) przyjęciu jednolitej metodyki raportowania ryzyk,
4) ograniczaniu ryzyk poprzez adekwatne i terminowe działania awaryjne i naprawcze.

Rozdział 2

Obowiązki związane z realizowaniem polityki zarządzania ryzykiem

§ 4. 1. Obowiązkiem kierowników poszczególnych referatów jest monitorowanie i okresowy przegląd ryzyk zagrażających wykonaniu głównych celów strategicznych i operacyjnych.

2. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem powinny mieć kwalifikacje wystarczające do identyfikacji ryzyk i ich oceny.

3. Wszelkie działania pracowników zmierzające do przyjmowania odpowiedzialności za ryzyka będą wspierane przez kierowników referatów Urzędu Miasta i Gminy Buk.

4. Raportowanie o wszelkich zdarzeniach zarówno pozytywnych, jak i negatywnych jest obowiązkiem każdego pracownika.

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 8/2013
Burmistrza Miasta i Gminy Buk
z dnia 17 czerwca 2013 r.
w sprawie polityki zarządzania ryzykiem

PROCEDURA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W URZĘDZIE MIASTA I GMINY BUK

celem procedury jest zapewnienie mechanizmów identyfikowania wszystkich ryzyk zagrażających realizacji celów Urzędu Miasta i Gminy Buk w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, określanie skutków i wag tych ryzyk oraz podejmowanie adekwatnych środków zaradczych w celu minimalizacji ryzyka.

Rozdział 1

§ 1. Użyte w niniejszej procedurze pojęcia mają następujące znaczenie:

1) **analiza ryzyka** – czynności podjęte w celu zrozumienia charakteru zidentyfikowanego ryzyka, na które narażona jest organizacja,
2) **czynniki ryzyka** – okoliczności, stan prawny, stan faktyczny, które mogą wywołać ryzyko,
3) **mapa ryzyka** – dokument odzwierciedlający ocenę skutków i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka,
4) **mechanizm kontrolny** – element systemu zarządzania, zasady określone przez przepisy prawa, procedury, które mają ograniczyć prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka lub jego skutki,
5) **oddziaływanie ryzyka** – możliwe skutki lub konsekwencje dla organizacji takie jak straty, utrata reputacji, obrażenia, niekorzystne zdarzenia, koszty lub opóźnienia,
6) **prawdopodobieństwo** – szacowana częstotliwość wystąpienia zdarzenia objętego ryzykiem,
7) **proces** – uporządkowany logicznie ciąg czynności, działań, decyzji, uzgodnień, których efektem jest powstanie pewnej wartości dającej się określić w postaci zmiany w środowisku zewnętrznym, jako efekt pracy,
8) **rejestr ryzyka** – zestawienie w formie papierowej wszystkich zidentyfikowanych ryzyk,
9) **ryzyko** – możliwość (prawdopodobieństwo) zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów i zadań,
10) **ryzyko nieodłączne** – ryzyko jakie występuje w sytuacji, gdy nie działają żadne mechanizmy kontrolne,
11) **ryzyko operacyjne** – ryzyko krótkookresowe związane z działalnością Urzędu, związane jest z możliwością poniesienia szkód niematerialnych i materialnych (dodatkowych kosztów, strat) w związku z niewłaściwym zarządzaniem lub zawodnością procesów, zasobów i

systemów lub wystąpieniem zdarzeń zewnętrznych, awarią lub błędem ludzkim. Ryzyko operacyjne obejmuje następujące kategorie:
a) ryzyko zarządzania powstające na skutek niewłaściwego doboru metod i środków w procesach obejmujących planowanie, organizację, realizację, kontrolę i nadzór nad wykonywaniem istotnych zadań niezbędnych do osiągniecia celów jednostki,
b) ryzyko technologiczne powstające na skutek stosowania nieadekwatnej, zawodnej lub źle wdrożonej technologii, co może powodować naruszenie ciągłości procesów lub sytuację, w której zmieniające się potrzeby użytkowników nie będą zaspakajane efektywnie i we właściwym czasie powodując negatywny wpływ na wykonanie istotnych zadań niezbędnych do osiągnięcia celów jednostki,
c) ryzyko kadrowe powstające na skutek stosowania nieefektywnch mechanizmów rekrutacji, szkolenia, oceny i motywowania pracowników, powodując nieadekwatność kadry lub jej brak utożsamiania się z potrzebami jednostki powodując negatywny wpływ na wykonywanie istotnych zadań niezbędnych do osiągnięcia celów jednostki,
d) ryzyko prawne powstające na skutek błędnego, zbyt późnego opracowania lub uchwalenia zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych lub ich braku, niestabilności uregulowań prawnych, zmian w orzecznictwie, błędnego lub wadliwego ukształtowania uregulowań prawnych oraz orzeczeń sądowych rozstrzygających sprawy sporne powstające na tle stosunków prawnych jednostki z innymi podmiotami. Może też wynikać z błędnego stosowania przepisów na podstawie dostępnych wykładni wpływając negatywnie na wykonywanie istotnych zadań jednostki,
e) ryzyko bezpieczeństwa powstające na skutek braku lub nieadekwatnych rozwiązań zabezpieczających jednostkę przed nieuprawnionym, szkodliwym lub przestępczym działaniem pracowników bądź osób trzecich lub w wyniku ingerencji siły wyższej negatywnie wpływając na realizację istotnych zadań jednostki,
12) **ryzyko rezydualne** – ryzyko występujące przy istnieniu mechanizmów kontrolnych,
13) **ryzyko strategiczne** – ryzyko długookresowe, na które Urząd ma ograniczony wpływ, związane z zagrożeniem realizacji ustawowych zadań i celów jednostki. Może wynikać z zewnętrznych przyczyn gospodarczych, społecznych i politycznych oraz decyzji wewnętrznych, w tym z niewłaściwego zarządzania ryzykiem operacyjnym.
14) **system kontroli zarządczej** – ogół zasad zaprojektowanych i wdrożonych przez Burmistrza Miasta i Gminy Buk obejmujących całą organizację, stanowiących spójną i logiczną całość funkcjonującą w określonym środowisku na wszystkich poziomach zarządzania, służących zwiększeniu prawdopodobieństwa zrealizowania wytyczonych celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy poprzez zmniejszenie skutków ryzyka,
15) **szacowanie ryzyka** – proces systematycznej oceny źródeł, skutków i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka,
16) **właściciel ryzyka** – osoba odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem, mająca kompetencje do podjęcia działań zaradczych w stosunku do obszaru, którym zarządza,
17) **zarządzanie ryzykiem** – podjęte działania mające na celu zmniejszenie ryzyka do poziomu akceptowalnego obejmujące identyfikowanie i ocenę ryzyka oraz reagowanie na nie,
18) **akceptowalny poziom ryzyka** – ustalony poziom istotności ryzyka, przy którym nie jest wymagane podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku,
19) **identyfikacja ryzyka** – proces służący rozpoznaniu zagrożeń na jakie narażony jest Urząd i jednostki organizacyjne miasta,
20) **jednostki organizacyjne miasta** – jednostki organizacyjne Miasta i Gminy Buk,
21) **miasto** – Miasto i Gminę Buk,
22) **Urząd** – Urząd Miasta i Gminy w Buku
23) **obszar ryzyka** – każdy obszar działania Miasta i Gminy Buk,

24) **Burmistrz** – Burmistrzu Miasta i Gminy Buk.

Rozdział 2

Cele zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy Buk

§ 2.1. Procedura zarządzania ryzykiem w Urzędzie ma na celu zidentyfikowanie ryzyka oraz ograniczenie jego negatywnego oddziaływania, co powinno przyczynić się do efektywnego i racjonalnego osiągania celów i realizacji zadań Urzędu.

2. Celem zarządzania ryzykiem w odniesieniu do głównych celów i zadań Urzędu jest:

1) zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej,
2) efektywne zarządzanie Urzędem poprzez utworzenie właściwego ładu organizacyjnego,
3) położenie większego nacisku w procesie zarządzania na sprawy faktycznie istotne,
4) bardziej świadome podejmowanie ryzyka oraz decyzji,
5) efektywne wykorzystanie zasobów Urzędu,
6) skuteczne zarządzanie projektami,
7) dostosowanie do obowiązujących wymogów prawnych,
8) ograniczenie ryzyka utraty szans,
9) zapewnienie, by mechanizmy kontrolne były adekwatne do ryzyka,
10) ograniczenie nieetycznych zachowań.

§ 3. 1. Procedura zarządzania ryzykiem stanowi narzędzie zarządzania dla kierownictwa Urzędu oraz wytyczne dla wszystkich pracowników Urzędu.

2. Ograniczenie ryzyka prowadzone jest poprzez zaprojektowanie i wdrożenie odpowiednich mechanizmów kontrolnych na podstawie wyników monitoringu poziomu ryzyka oraz jego oceny.

Rozdział 3

Cele funkcjonowania i zadania Urzędu

§ 4. 1. Urząd realizuje cele i wykonuje zadania określone ustawami, powierzone w drodze porozumienia oraz wynikające z zarządzeń Burmistrza i uchwał Rady Miasta i Gminy Buk.

2. Podstawowy zakres działania poszczególnych referatów i samodzielnych stanowisk określony jest w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu.

Rozdział 4

Zakres podmiotowy zarządzania ryzykiem

§ 5. 1. Procedura zarządzania ryzykiem ma zastosowanie do wszystkich referatów Urzędu oraz do wszystkich pracowników zatrudnionych w Urzędzie.

2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się na trzech poziomach:
1) strategicznym,
2) operacyjnym,

3) projektu.
3. Zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym oparte jest na rocznej identyfikacji i analizie ryzyka.
4. Zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym i projektu stanowi rutynowy element zarządzania, polegający na bieżącej identyfikacji, ocenie ryzyka i podejmowaniu działań zaradczych.
5. Analiza ryzyka na każdym z poziomów obejmuje następujące etapy:
1) identyfikację ryzyka, które może oddziaływać na funkcjonowanie Urzędu,
2) ocenę istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą,
3) ocenę i hierarchizację ryzyka wg oddziaływania i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka,
4) zdefiniowanie działań wymaganych do postępowania z ryzykiem nie akceptowalnym,
5) wskazanie osób z kierownictwa, odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz ustalenie terminu do którego działania należy podjąć,
6) monitorowanie i składanie raportów dotyczących postępowań.
6. Zarządzanie ryzykiem w Urzędzie odbywa się dwuetapowo:
1) na poziomie strategicznym opartym na rocznej identyfikacji i analizie ryzyka,
2) na poziomie operacyjnym i projektu opartym na bieżącej identyfikacji i analizie ryzyka oraz podejmowaniu bieżących działań zaradczych.

Rozdział 5

Zasady odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem

§ 6. 1. Za zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym odpowiada Burmistrz poprzez:

1) kształtowanie i wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem,
2) identyfikację czynników ryzyka i ocenę ryzyka na poziomie strategicznym,
3) zdefiniowanie obszarów ryzyka,
4) określenie obszarów akceptowalnego ryzyka,
5) ogłaszanie i wdrażanie procedury zarządzania ryzykiem,
6) monitorowanie skuteczności mechanizmów kontrolnych,
7) wyznaczanie właścicieli ryzyka na poziomie strategicznym.
2. W procesie identyfikacji i oceny ryzyka na poziomie strategicznym włączani są kierownicy odpowiedzialni za poszczególne procesy. W tym celu Burmistrz powołuje Zespół ds. oceny ryzyka.
3. Burmistrz może przypisać odpowiedzialność za zarządzanie kluczowym ryzykiem na poziomie strategicznym właściwym merytorycznie pracownikom zatrudnionym na kierowniczych stanowiskach.

§ 7. 1. Na poziomie operacyjnym za zarządzanie ryzykiem odpowiadają kierownicy referatów poprzez:

1) identyfikację i dokumentowanie czynników ryzyka, które mają istotny wpływ dla osiągnięcia celów operacyjnych, w odniesieniu do zidentyfikowanych obszarów działalności,
2) ocenę istotności czynników ryzyka w odniesieniu do realizowanych celów z uwzględnieniem prawdopodobieństwa ryzyka oraz potencjalnych skutków ryzyka,
3) monitoring poziomu ryzyka operacyjnego, w tym funkcjonowanie mechanizmów kontrolnych pod kątem ich adekwatności, skuteczności i efektywności,

4) rejestrację odstępstw od obowiązujących zasad i procedur oraz ich analizę,
5) projektowanie działań zaradczych w zakresie swojego obszaru działalności.
2. Kierownicy mogą, w ramach swoich uprawnień, przypisać swoje obowiązki związane z zarządzaniem ryzykiem innym pracownikom.

§ 8. Na poziomie projektu za zarządzanie ryzykiem odpowiada kierownik referatu realizującego projekt poprzez:

1) identyfikację i dokumentowanie czynników ryzyka właściwego dla projektu,
2) ocenę istotności czynników ryzyka w odniesieniu do realizowanego projektu, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa ryzyka oraz potencjalnych skutków ryzyka,
3) projektowanie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko w stosunku do ryzyka nieakceptowanego,
4) zgłaszanie bezpośredniemu przełożonemu istotnych utrudnień w realizacji celu projektu.

Rozdział 6

Identyfikacja i analiza czynników ryzyka

§ 9. 1. Identyfikacja i ocena czynników ryzyka dokonywana jest na poziomie strategicznym, operacyjnym oraz projektu.

2. Identyfikacja i ocena czynników ryzyka na poziomie strategicznym odbywa się w odniesieniu do obszarów działania wymienionych w załączniku nr 1 do procedur zarządzania ryzykiem.
3. Wykaz obszarów działania podlega aktualizacji bez konieczności zmiany procedur.
4. Proces identyfikacji i analizy ryzyka odbywa się raz do roku.
5. Na poziomie strategicznym za identyfikację czynników ryzyka, w ramach obszaru odpowiada Zespół ds. oceny ryzyka.

§ 10. 1. Na poziomie operacyjnym za identyfikację czynników ryzyka, w ramach obszaru odpowiadają kierownicy referatu.

2. Dokumentowanie wyników identyfikacji i analizy czynników ryzyka odbywa się na zasadach określonych w dalszej części procedur.
3. Każdy pracownik ma prawo zgłaszać swojemu przełożonemu czynniki ryzyka.
4. Pracownicy Urzędu mają prawo zgłaszać wszelkie odstępstwa od obowiązujących procedur.
5. Zgłoszone lub ujawnione odstępstwa podlegają rejestracji wg wzoru określonego w załączniku nr 2 do procedury zarządzania ryzykiem.
6. Zgłoszone przez pracownika czynniki ryzyka podlegają analizie pod kątem istotności dla realizacji celów.

§ 11. 1. Identyfikacja czynników ryzyka dla projektów odbywa się na etapie wnioskowania.

2. Dokumentowanie wyników analizy ryzyka dla projektów odbywa się na zasadach określonych tak jak dla ryzyka operacyjnego.

§ 12. 1. Każdy czynnik ryzyka podlega analizie pod kątem jego wpływu na osiąganie przez Urząd założonych celów.

2. W ramach analizy ryzyka oceniana jest istotność czynników ryzyka, które ma wpływ na funkcjonowanie referatów Urzędu jako całości i osiągania wytyczonych celów.
3. Ocena istotności oddziaływania polega na nadaniu oceny punktowej od 1 do 5, gdzie 1 oznacza małą istotność (nieznaczne oddziaływanie) a 5 bardzo dużą istotność (bardzo poważne – katastrofalne oddziaływanie). Punktowa tabela oddziaływania stanowi załącznik nr 3 do procedury zarządzania ryzykiem.
4. Ocenę prawdopodobieństwa dokonuje się w skali punktowej od 1 do 4, gdzie 1 oznacza bardzo małe prawdopodobieństwo, a 4 bardzo duże prawdopodobieństwo graniczące z pewnością. Punktowa tabela prawdopodobieństwa stanowi załącznik nr 4 do procedury zarządzania ryzykiem.
5. Wyniki analizy ryzyka przedstawia się przy pomocy mapy ryzyka stanowiącej załącznik nr 5 do procedury zarządzania ryzykiem.
6. Wynik oceny punktowej ryzyka stanowi iloczyn oceny punktowej prawdopodobieństwa i oceny punktowej wpływu.
7. Wyniki uzyskane z analizy ryzyka podlegają dalszej analizie pod kątem możliwości ograniczenia ryzyka.
8. Analiza ryzyka na poziomie projektu polega na przypisaniu, bez uwzględniania istniejących mechanizmów kontrolnych, każdemu ryzyku wartości punktowej o której mowa w ust. 3 i 4.

Rozdział 7

Dokumentowanie procesu

§ 13. 1. Zdiagnozowane ryzyka podlegają uszeregowaniu w kolejności wg wartości punktowej ustalonej zgodnie z § 12 ust. 6. Dokumentowanie procesu identyfikacji i analizy ryzyka na każdym szczeblu odbywa się wg wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do procedury zarządzania ryzykiem.

2. Na poziomie operacyjnym Zespół ds. oceny ryzyka nadaje priorytety poszczególnym ryzykom, podejmuje decyzję o zastosowaniu działań zapobiegawczych oraz wyznacza właściciela ryzyka.

3. Dokumentowanie procesu identyfikacji ryzyka na szczeblu strategicznym dokonywane jest przez Zespół ds. oceny ryzyka. Zespół także nadaje priorytety poszczególnym ryzykom.

4. Wyniki analizy ryzyka na poziomie projektu przedstawia się w postaci mapy ryzyka stanowiącej załącznik nr 5 do procedury zarządzania ryzykiem.

5. Proces analizy i udokumentowania ryzyka na szczeblu projektu odbywa się przed rozpoczęciem projektu oraz w każdym czasie, gdy nastąpi zmiana ryzyka.
Za dokumentowanie procesu identyfikacji i analizy ryzyka odpowiedzialny jest Zespół ds. oceny ryzyka, który sporządza arkusz identyfikacji ryzyka strategicznego i operacyjnego wg wzoru określonego w załączniku nr 6 do procedury zarządzania ryzykiem.

6. Zebrane informacje przekazywane są do Burmistrza.

Rozdział 8

Zarządzanie ryzykiem

§ 14. 1. W Urzędzie zdefiniowano cztery poziomy ryzyka:

1) ryzyko niskie, którego ocena punktowa zawiera się w przedziale 0-25%, różnicy pomiędzy wynikiem najwyższym i najniższym,
2) ryzyko średnie, którego wartość punktowa zawiera się w przedziale 26-50% pomiędzy wynikiem najniższym i najwyższym,
3) ryzyko wysokie, którego wartość punktowa zawiera się w przedziale 51-75% pomiędzy wynikiem najniższym i najwyższym,
4) ryzyko bardzo wysokie, którego wartość punktowa zawiera się w przedziale 76-100% pomiędzy wynikiem najniższym i najwyższym.
2. Uzyskane w procesie analizy ryzyka końcowe wyniki wskazują na poziom ryzyka wywołanego przez dany czynnik ryzyka.

§ 15. 1. Burmistrz wyznaczy akceptowany z punktu widzenia strategicznego i operacyjnego poziom ryzyka, jaki gotowy jest przyjąć, z uwzględnieniem sytuacji Urzędu, wielkości kosztów ograniczenia danego ryzyka oraz możliwości wpływu na ryzyko.

2. W Urzędzie przyjmuje się następujące sposoby postępowania z ryzykiem:
1) tolerowanie ryzyka – w przypadku, gdy istnieją obiektywne okoliczności w przeciwdziałaniu ryzyku, a także, gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści,
2) transfer ryzyka – przeniesienie ryzyka na inną organizację,
3) przeciwdziałanie – podjęcie działania, które pozwoli na ograniczenie ryzyka do poziomu akceptowalnego, np. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych,
4) przesunięcie w czasie – zaniechanie w danym momencie działań rodzących zbyt duże ryzyko.
3. W Urzędzie przyjmuje się następujące zasady akceptowalności poziomu ryzyka:
1) ryzyko niskie – ryzyko akceptowalne, ale należy je monitorować i w miarę potrzeby kontrolować,
2) ryzyko średnie – może wywierać wpływ na działalność Urzędu, należy je monitorować i rozważyć potrzebę działań zaradczych poprzez wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontrolnych (przy uwzględnieniu kosztów wprowadzenia dodatkowej kontroli). Za monitoring i ewentualne wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontrolnych odpowiedzialny jest właściciel ryzyka,
3) ryzyko wysokie – może wywierać istotny wpływ na działalność Urzędu, należy je monitorować i wprowadzić działania zaradcze poprzez wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontrolnych. Za monitoring i wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontrolnych odpowiedzialny jest właściciel ryzyka,
4) ryzyko bardzo wysokie – stanowi poważne zagrożenie dla działalności Urzędu i osiągnięcia celów. Wymagane jest natychmiastowe działanie poprzez wprowadzenie skutecznych i efektywnych mechanizmów kontrolnych. Podlega ciągłemu monitoringowi. Ryzyko to nie powinno być tolerowane.
4. Burmistrz ma prawo zaakceptować każdy poziom ryzyka i nie podejmować działań zaradczych.

§ 16. 1. W wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka Burmistrz wyznacza właścicieli ryzyka.

2. W stosunku do każdego czynnika ryzyka, które wywołuje ryzyko nieakceptowane przez Burmistrza planowane są i wdrażane działania zaradcze.
3. Przed przystąpieniem do działań mających na celu ograniczenie ryzyka należy rozważyć:
1) jakie działania są konieczne do podjęcia,
2) jaki poziom ryzyka należy osiągnąć po podjęciu działań zaradczych,
3) jakie mechanizmy należy wdrożyć,
4) jakie są koszty wprowadzenia mechanizmów kontrolnych,
5) czy wdrożenie mechanizmów kontrolnych jest możliwe.
4. Kierownicy referatów podejmują na bieżąco działania zaradcze w odniesieniu do ryzyk wynikających z odstępstw od obowiązujących procedur.

§ 17. 1. Wszyscy pracownicy Urzędu mają prawo i obowiązek raportowania bezpośredniemu przełożonemu o niekorzystnych zjawiskach, które mogą negatywnie wpłynąć na wizerunek Urzędu lub zakłócić realizację celów i zadań Urzędu.

2. W przypadku zwiększenia się prawdopodobieństwa zaistnienia zjawisk, które mogą zwiększyć ryzyko projektu, osoba realizująca projekt zgłasza ten fakt w formie pisemnej bezpośredniemu przełożonemu wraz z propozycją wprowadzenia działań zaradczych.

Rozdział 9

Monitorowanie ryzyka

§ 18. 1. Proces monitorowania ryzyka jest procesem ciągłym.

2. Proces monitorowania ryzyka jest realizowany na każdym szczeblu zarządzania w ramach kontroli zarządczej.
3. Kierownicy referatów wspierają wszelkie działania pracowników przyjmujących odpowiedzialność za ryzyko.

§ 19. Wszyscy pracownicy Urzędu zobowiązani są do przestrzegania niniejszych procedur.

§ 20. 1. Polityka zarządzania ryzykiem i procedura zarządzania ryzykiem podlegają raz na rok przeglądom dokonanym w celu ich aktualizacji.

2. Projekt zmian w polityce oraz w procedurze przygotowuje Zespół ds. oceny ryzyka.

3. Zmiany w polityce i procedurze zarządzania ryzykiem podlegają akceptacji Burmistrza.

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

Załącznik nr 1
do procedury zarządzania ryzykiem

OBSZARY DZIAŁANIA

W trakcie analizy funkcjonowania Urzędu Miasta i Gminy w Buku wyodrębniono następujące podstawowe obszary działania:

1. Mienie komunalne
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi
3. Ochrona i promocja zdrowia
4. Sport
5. Promocja Gminy
6. Podatki i opłaty lokalne
7. Windykacja należności
8. Zamówienia publiczne
9. Bezpieczeństwo informacji
10. Administracja i obsługa mieszkańców (tj. ewidencja ludności, wydawanie dowodów osobistych, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych)
11. Inwestycje
12. Edukacja
13. Zarządzanie finansami i budżetem gminy
14. Ochrona środowiska
15. Sprawozdawczość
16. Zarządzanie kapitałem ludzkim

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

Załącznik nr 2
do procedury zarządzania ryzykiem

WZÓR REJESTRU ZGŁOSZENIA LUB UJAWNIENIA ODSTĘPSTWA OD USTALONEJ PROCEDURY

Lp.	Nazwa referatu/samodzielne stanowisko zgłaszającego	Imię i nazwisko/ stanowisko zgłaszającego	Nazwa obszaru	Czynnik ryzyka	Ryzyko	Proponowane działania zaradcze

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

Załącznik nr 3
do procedury zarządzania ryzykiem

PUNKTOWA TABELA ODDZIAŁYWANIA CZYNNIKA RYZYKA

Punktacja	Opis oddziaływania	Kryteria			
		Finansowe	**Organizacyjne**	**Ochrona informacji**	**Reputacja**
5	Bardzo ważne, katastrofalne	zwrot otrzymanego dofinansowania	Brak realizacji kluczowych celów	Kradzież lub całkowita utrata danych	Doniesienia prasowe krajowe i międzynarodowe
4	poważne	Mniejsze wpływy do budżetu	Brak realizacji kluczowego celu	Uszkodzenie plików/nośników danych	Informacje w mediach o zasięgu krajowym
3	Średnie	Opóźnienie w przekazywaniu dofinansowania	Zakłócenia działalności	Brak zabezpieczeń	Informacje w mediach lokalnych lub regionalnych
2	małe	Brak pozytywnej decyzji o przyznaniu dofinansowania	Niewielkie zakłócenia w działalności	Awaria systemu informatycznego	Ograniczona informacja w mediach lokalnych lub regionalnych
1	Nieznaczne	Dodatkowe zadania do realizacji nie ujęte w budżecie	Krótkotrwałe zakłócenia w działalności	Przestarzały sprzęt	Wzmianki informacji w mediach lokalnych

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

Załącznik nr 4
do procedury zarządzania ryzykiem

TABELA PUNKTOWA PRAWDOPODOBIEŃSTWA

	1	2	3	4
Opis	**Bardzo małe**	**Małe**	**Średnie**	**Duże**
Prawdopodobieństwo	**0-25%**	**26-50%**	**51-75%**	**76-100%**

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

Załącznik nr 5
do procedury zarządzania ryzykiem

MAPA RYZYKA

Oddziaływanie					
Katastrofalne	5	10	15	20	
Poważne	4	8	12	16	
Średnie	3	6	9	12	
Małe	2	4	6	8	
Nieznaczne	1	2	3	4	
	Bardzo małe	**Małe**	**Średnie**	**Duże**	**prawdopodobieństwo**

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

Załącznik nr 6
do procedury zarządzania ryzykiem

ARKUSZ IDENTYFIKACJI I ANALIZY RYZYKA STRATEGICZNEGO/OPERACYJNEGO/PROJEKTU

Nazwa referatu/samodzielne stanowisko						Decyzja Burmistrza	Zarządzanie ryzykiem	Właściciel ryzyka
Lp.	Obszar	Ryzyko	Czynniki ryzyka	Wartość punktowa	Proponowane działania zaradcze			

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Buk
mgr Stanisław Filipiak

UZASADNIENIE
do zarządzenia NR 8/2013
Burmistrza Miasta i Gminy Buk
z dnia 17 czerwca 2013 roku
w sprawie Polityki Zarządzania Ryzykiem

Zgodnie z art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240) kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem niniejszej kontroli jest zapewnienie w szczególności zarządzania ryzykiem poprzez określenie jej procedury zapewniającej funkcjonowanie mechanizmów identyfikowania wszystkich ryzyk zagrażających realizacji celów Urzędu Miasta i Gminy Buk określanie skutków i wag tych ryzyk oraz podejmowanie adekwatnych środków zaradczych w celu minimalizacji ryzyka.

W związku z powyższym wydanie niniejszego zarządzenia jest w pełni zasadne.

Z-ca BURMISTRZA
Miasta i Gminy Buk
Aleksandra Wawrzyniak